

Zaključno poročilo sodelovanja v projektu

»POSTANI PRAVI JUNAK/JUNAKINJA«

z geslom:

POBEREM SMET IN REŠIM SVET

Enota ČREŠNJEVEC

šol. leto 2021/2022

vodja projekta

Darija Ovčar

ČREŠNJEVEC, MAJ 2022

Vrtec Koper je nosilec nacionalnega projekta POSTANI PRAVI JUNAK/JUNAKINJA, z geslom: POBEREM SMET IN REŠIM SVET, ki se mu je letos pridružila tudi naša enota.

Projekt je bil zasnovan z namenom, da bi otroci že v predšolskem obdobju spoznali pomen ekološke ozaveščenosti, skrbi zase in za naravo in dejstvom, da lahko sami veliko pripomoremo k čistemu okolju. Prav tako je namen projekta krepiti vezi med vrtcem in družinami otrok ter jih ozavestiti o zdravem načinu življenja in skrbi za naravo.

Cilji projekta so sledeči:

1. Razvijanje ekološke zavesti predšolskih otrok skozi igro, literarna dela in pogovor.
2. Pridobivanje konkretnih izkušenj, kako lahko aktivno prispevamo k varovanju in ohranjanju narave.
3. Krepiti pozitiven zgled odraslih oseb o ekološki ozaveščenosti.
4. Razvijanje odgovornega odnosa do narave in okolja, v katerem živimo – ločevanje odpadkov, čistilne akcije.
5. Okrepiti sodelovanje s starši.
6. Pripomoči h krepitvi telesa, druženju v naravi in izboljšanju počutja vsakega posameznika.

Ker se vzgojitelji na naši enoti zavedamo, kako pomembno je skrbeti za naravo in svet v katerem živimo in ker v tem duhu že vrsto let vzgajamo otroke, ki so nam zaupani, smo se odločili za sodelovanje v tem projektu. Zavedamo se, da so najzgodnejša leta otrok najpomembnejša za učenje in da pri vsem pomembno vlogo igra tudi in predvsem pravilen zgled odraslih.

Sodelujoči v projektu:

- Skupina **MUCA COPATARICA** – oddelek 1. starostnega obdobja – **12 otrok**; vzgojiteljica Anja Pivec Gačnik; vzgojiteljica predšolskih otrok – pomočnica vzgojiteljice Mateja Šetar,
- Skupina **PIKI JAKOB** – kombinirani oddelek – **18 otrok**; vzgojiteljica Nataša Helbl; vzgojiteljica predšolskih otrok – pomočnica vzgojiteljice Alenka Vrbeč,
- Skupina **ŠKRAT KUZMA** – oddelek drugega starostnega obdobja – **20 otrok**; vzgojiteljica Darija Ovčar; vzgojitelj predšolskih otrok – pomočnik vzgojiteljice Dejan Kalan.

Čas izvajanja dejavnosti:

- začetek - mesec september 2021
- konec – mesec maj 2022

Dejavnosti, ki smo jih izvajali v okviru projekta:

Skupina MUCA COPATARICA

• POBIRANJE SMETI NA SPREHODIH

Kljub temu, da so otroci stari od 1 – 3 let in da so njihovi sprehodi kratki, sta vzgojiteljici poskrbeli, da so na sprehode vzeli vrečko za smeti in opažene smeti pobrali. Otroci so z zanimanjem in veseljem opazovali svet okrog njih in zaznavali stvari – smeti, ki v naravno okolje, kjer so se gibali, ne spadajo.

Pobrane smeti so ob koncu sprehoda najpogosteje ustrezno razvrstili v prave koše kar v igralnici in si temeljito umili roke.

Ločevanje odpadkov v
ustrezne koše v igralnici.

• IZDELOVANJE IGRAČ IZ ODPADNEGA MATERIALA

Vzgojiteljici sta z izdelavo igrač iz odpadnega materiala (odpadni tulci, škatla, staro blago - usnje in zamaški) otrokom pokazali, kako se lahko zmanjša količina odpadkov in kako lahko iz starega nastane novo – uporabno, zanimivo. Otrokom sta igri zelo všeč in radi posegajo po njih.

Igri »ZELO LAČNA GOSENICA« in »BARNE
POTI ZA ZAMAŠKE«

• IZDELOVANJE DEKORATIVNIH / UPORABNIH PREDMETOV IZ ODPADNEGA MATERIALA

Z ustvarjanjem iz odpadne embalaže so otroci spoznali, kako lahko sami, z malo domišljije ustvarijo zabavne nove stvari – v tem primeru lutke za igro ali dekorativne figurice in s tem zmanjšajo količino odpadkov in potrošništvo.

• IZDELOVANJE DRUŽABNIH IGER IZ ODPADNEGA MATERIALA

Vrečka plastičnih zamaškov in brezmejna domišljija vzgojiteljic skupaj ustvarijo zabavno družabno igro s številnimi različicami igranja. Zamaške lahko otroci razvrščajo po barvi, jih postavljajo v vrste in kolone, urejajo po barvi in velikosti, ustvarjajo motive iz njih, jih štejejo, gradijo stolpe, z njimi polnijo posodice, jih kotalijo po prostoru, jih prenašajo na žličkah, kotalijo skozi tulce, prevažajo z avtomobili.....zanimivi in vsestransko uporabni zamaški so izjemno zanimivi za otroke vseh starosti; naši najmlajši izjemno uživajo ob igri z njimi.

Skupina PIKI JAKOB

• POBIRANJE SMETI NA SPREHODIH

Otroci kombiniranega oddelka so skupaj z vzgojiteljicama izvedli več čistilnih akcij v neposredni bližini vrtca. Smeti so pobirali z rokavicami in jih ustrezno razvrstili v zabojnike pred vrtcem.

• RAZVRŠČANJE ODPADKOV V PRAVE ZABOJNIKE

Smeti, ki so jih otroci opazili in pobrali, so ob pomoči vzgojiteljic ustrezno razvrščali v zabojnike pred vrtcem.

• IZDELOVANJE UPORABNIH PREDMETOV IZ ODPADNIH MATERIALOV

Vzgojiteljici in otroci so se veliko pogovarjali o onesnaženosti okolja, o pomenu skrbi za okolje ter o smeteh, ki jih vsakodnevno »ustvarjamo« ljudje. Skupaj so razmišljali o tem, kako bi lahko zmanjšali količino smeti in prišli do zaključka, da bi lahko nekatere stvari ponovno uporabili.

V sodelovanju s starši, ki so v vrtec prinesli odpadne materiale, so izdelali hranilnike z junakom skupine – Pikijem Jakobom in ptičje krmilnice, ki so jim pozimi pomagale skrbeti za lačne ptičke okrog njihovih domov.

Skupina ŠKRAT KUZMA

• ČISTILNE AKCIJE V OKOLICI VRTCA

Dejavnosti v okviru projekta smo začeli izvajati z zaznavanjem in opazovanjem okolja v neposredni bližini vrtca in ob poteh, kjer se pogosto gibljemo. Otroci so bili izjemno dobri opazovalci in kmalu so ugotovili, da so naše poti precej nasmetene in da ljudje v kraju kjer obiskujemo vrtec še niso najbolj eko ozaveščeni. Lotili smo se razmišljanj in pogovorov o tem, kaj lahko spremenimo. Otroci so ugotovili, da lahko smeti, ki ležijo v okolju preprosto pobremo; da lahko izvedemo t.i. čistilno akcijo. Sledila so razmišljanja o tem, kako se bomo lotili čistilnih akcij in kaj zanje potrebujemo. Z malo predznanja so otroci kmalu ugotovili, da potrebujemo le vreče za smeti in rokavice, da bo pobiranje smeti varno in da bomo pri tem ustrezno pazili tudi na naše zdravje in varnost. Z otroki smo izdelali nahrbtnik za naša »eko pohajkovanja« in ga opremili kar s sloganom projekta. Vanj smo položili štiri pare otroških rokavic in tri vreče različnih barv ter se odpravili na našo prvo čistilno akcijo.

Tekom leta smo jih izvedli več in vedno znova smo bili presenečeni nad količino smeti, ki smo jih nabrali, saj smo se večinoma gibal in smeti pobirali po ustaljenih poteh. Otroci so bili iz meseca v mesec boljši opazovalci in zaznavanje smeti oz. stvari, ki ne sodijo v naravno okolje jim je predstavljalo izziv in veselje.

Vselej smo po opravljeni čistilni akciji smeti odložili v zabojnike ustreznih barv pred vrtcem in se fotografirali.

Otrokom se je na obrazu narisal izraz zadovoljstva in ponosa ob dobrem delu, ki smo ga skupaj opravili za naš planet in za vsa živa bitja na njem.

Ideja pobiranja smeti in ekološka ozaveščenost pa ni ostala omejena samo na našo skupino, saj so otroci o naših akcijah pripovedovali doma in tudi starše motivirali za podobno dejavnost na njihovih družinskih pohajkovanjih po domačih krajih.

Že meseca oktobra smo bili veseli povratnih informacij s strani staršev, ki so navdušeni pripovedovali o otroški zagnanosti in rastoči ekološki ozaveščenosti njihovih otrok in posledično njih samih.

Deček v skupini je doma tako navdušeno pripovedoval o naših čistilnih akcijah, da so se le teh aktivno lotili tudi doma in oče tega dečka je skupini podaril več parov rokavic in več prijemalk za smeti, ki so naše delo še popestrile in naredile bolj varno, za kar se mu še enkrat iskreno zahvaljujemo.

1. **AKCIJA – 24. 9. 2021** Pobrali smo cca. 20 l smeti oz. cca. 2 kg

2. **AKCIJA – 29. 9. 2021** – pobrali smo cca. 30 l smeti oz. cca. 3kg

3. **AKCIJA - 12. 10. 2021** – sprehod cca. 700 metrov - po kraju – 10 l smeti – cca. 1kg

4. **AKCIJA - 16. 11. 2021** – sprehod cca. 2, 83 metrov – 25 l smeti – cca. 2,5kg
5. **AKCIJA – 13. 4. 2022** - sprehod, 2,8km, – 35l smeti (cca5kg)

6. **AKCIJA – 22 .4. 2022 – sprehod cca. 2km - 20l smeti – cca. 2kg**

Skupaj smo v 6 čistilnih akcijah nabrali cca. 140 l smeti oz. cca. 15,5kg smeti.

- **RAZVRŠČANJE ODPADKOV GLEDE NA MATERIALE V KOŠE USTREZNIH BARV**

Razvrščanja odpadkov v koše ustreznih barv se otroci v naši skupini učijo vsakodnevno, ob dnevnih dejavnostih, tako usmerjenih kot tudi neusmerjenih. V igralnici imamo majhen »eko kotiček« s koši v treh barvah, kamor otroci razvrščajo papir, plastiko oz. embalažo in ostale odpadke, medtem ko biološke odpadke pospravljamo v kuhinjo.

- **PREBIRANJE ZGODB IN PRAVLJIC NA TEMO EKO VSEBIN**

Tekom leta smo prebrali številne pravljice z eko vsebinami ter se ob njih pogovarjali in s tem še dodatno večali ekološko ozaveščenost pri otrocih. Otroci se izjemno vživijo v vloge glavnih junakov, ki trpijo zaradi smeti in onesnaženosti in tako tudi s pomočjo literarnih junakov spoznavajo, kako smeti in onesnaženost vplivajo na ljudi, živali in rastline.

Prebrali smo sledeče slikanice z eko vsebinami:

Zemlja je dobila vročino, Potovanje male plastične vrečke, O miški, ki je iskala sir, Flupi, Zaljubljeni zvonček, Pujsa imamo za soseda, Čebela Sivka v deželi Medelandiji, Hej! Kaj tako smrdi, Mesto cvetja, Veliki nemarni škornji ...).

• OGLED ANIMIRANIH FILMOV Z EKO VSEBINAMI

Ogledali smo si več kratkih, poučnih animiranih filmov, s katerimi smo podkrepili neposredne izkušnje, pripovedovanja in znanja o odpadkih, ločevanju odpadkov, skrbi za čisto okolje, recikliranju....

1. Kapljica in Listek raziskujeta: Kam gredo odpadki, ko jih odvržemo
 2. Kapljica in Listek raziskujeta: Kako deluje čistilna naprava
 3. Lepši svet – Odpadki
 4. Lepši svet - Dan Zemlje
 5. Lepši svet - Kroženje vode
- IZDELOVANJE UPORABNIH IN DEKORATIVNIH PREDMETOV IZ ODPADNE EMBALAŽE - nabiralne košarice, ptičje krmilnice, posodice za rastline

Tekom leta smo z otroki spoznavali, kako bi lahko tudi mi, v vrtec ali doma, zmanjšali količino odpadkov. Skupaj smo ugotovili, da bi marsikatero stvar lahko ponovno uporabili, jo malo spremenili, dodelali in uporabili za nekaj novega, drugačnega.

V vrtec smo si tako, ob pomoči staršev, ki so v vrtec prinesli odpadno embalažo, in z malo domišljije, izdelali uporabne predmete iz odpadne embalaže.

V jesenskem času smo si izdelali nabiralne košarice iz plastenk, ki so nam služile za nabiranje gozdnih plodov na jesenskih pohajkovanjih po bližnjih gozdovih.

V zimskem času, ko smo se učili skrbeti za lačne ptičke, smo iz odpadne embalaže mleka izdelali ptičje krmilnice.

V prazničnem decembru smo prazne pločevinke uporabili kot dekorativne posodice za sejanje božičnega žita.

- **IZDELAVA DIDAKTIČNIH PRIPOMOČKOV IN DRUŽABNIH IGER IZ ODADNEGA MATERIALA – smrečice, metulji, polžki**

Vzgojitelji pri pripravi didaktičnih pripomočkov in sredstev radi posegamo po materialih, ki so lahko dostopni in vsestransko uporabni. V naši skupini smo izdelali kar nekaj didaktičnih pripomočkov iz odpadnih materialov, s katerimi smo obogatili naše delo in popestrili otroško »učenje« skozi igro.

Za popestritev decembrskih dni in dejavnosti smo izdelali smrečice iz plastičnih zamaškov, ki so jih otroci krasili s kosmatenimi kroglicami s pomočjo pincet.

SPOZNAVAMO SIMETRIJO

Za pomladne igrarije smo izdelali metulje iz ostankov vilede, s pomočjo katerih so otroci spoznavali simetrijo in polžke iz kartona, blaga in vilede, ki so jim služili za urjenje v orientaciji na ploskvi.

- **IZDELOVANJE IGRAČ IZ ODPADNEGA MATERIALA (slonček Elmer - lutka, bobenček)**

Otrokom smo želeli približati in pokazati, kako lahko tudi oni sami, z malo pomoči odraslih, naredijo zabavne in uporabne predmete, ki jih lahko uporabijo pri igri.

Skupaj z otroki smo izdelali lutko – slončka Elmerja iz odpadne plastenke mehčalca in bobenček iz pločevinke. Obe igrači sta otroke zelo navdušili in z veseljem so se igrali z njima, ob tem pa so sami spoznali, kako zabavno je lahko izdelovanje nečesa novega iz odpadnih materialov.

- **IGRA NATANČNEGA OPAZOVANJA - KAJ NE SPADA V NARAVO?**
»ZAKRITA STEZA« po metodi J. Cornella

Z namenom, da bi sprehodi v naravi postali nekaj več kot zgolj kričavo tekanje v naravnem okolju in da bi otroci zmogli in znali z vsemi čutili zaznavati naravno okolje, ga opazovati, se mu čuditi, se čutiti kot del njega, ga ceniti in skrbeti zanj, smo se lotili dejavnosti zaznavanja narave po metodi J. Cornella. Številne dejavnosti so nam pomagale, da po letu intenzivnega doživljanja narave po tej metodi danes naravo veliko bolj cenimo, jo bolj natančno opazujemo in se čutimo bolj odgovorni zanj, kot poprej.

Ena izmed iger po tej metodi je igra »ZAKRITA STEZA«, ko v naravno okolje podtaknemo predmete, ki vanj ne spadajo in otroke spodbudimo k natančnemu opazovanju in zaznavanju narave na omejenem delu poti. Igra je otroke navdušila in jim obenem dala izkušnjo natančnega in pozornega opazovalca. Otroci sami so ugotovili, da so pri tej igri prvič opazili, slišali in videli bistveno več stvari v naravi in podrobnosti, kot sicer.

Ta izkušnja in tovrstno pozorno opazovanje pa so bili še kako dobrodošli pri zaznavanju smeti oz. stvari, ki v naravno okolje ne sodijo.

• **PISANJE PRAVJIC NA TEMATIKO EKO VSEBIN in UMETNIŠKO IZRAŽANJE NA TEMO EKO OZAVEŠČENOSTI**

Z otroki smo se zares veliko pogovarjali o onesnaženosti okolja, voda, morij; si ogledali različne posnetke preko spleta in se nekega dne preizkusili v zamišljanju lastnih zgodb o onesnaževanju in iskanju lastnih zamisli za rešitev teh problemov. Nastale so zanimive zgodbe, ki smo jih poslali tudi na nagradni literarno - likovni natečaj »Moje morje«, ki je potekal ob svetovnem dnevu knjige. Naši mladi ustvarjalci so svoje zgodbe tudi likovni opremili in med nagrajenci v kategoriji »VRTEC« sta bila otroka iz naše skupine, Jurij Rajher in Timotej Urbančič, ki sta prejela nagrado za zgodbo »TEŽAVE NA MORJU«.

PRIJATELJA

Tjaša Šetar

»Nekoč je med skalami na obali živel rakec Martin. Nekega dne se je prebudil in vse okrog sebe zagledal kupe smeti, ki so jih valovi zmetali na obalo. Po celi obali so ležale pločevinke, plastenke in plastične vrečke.

Ko se je poskušal prebiti do vode, se je ujel v plastično vrečko in val ga je skupaj z vrečko odnesel daleč od obale, kjer je živel. Valovi so ga odnašali vse dlje in dlje.

Klical je na pomoč, a nihče ga ni slišal.

Raka Martina je ujetega v vrečko odneslo daleč na odprto morje.

Tam je njegove klice na pomoč slišal morski pes Zvonko. Z ostrimi zobmi je poskušal pregrizniti vrečko in rešiti raka Martina, a mu ni uspelo, saj se mu je vrečka zataknila za ostre zobe.

Mimo je priplula ribiška ladja in v svoje mreže ujela Zvonka in Martina. Bila sta žalostna in prestrašena. Zvijala sta se in se poskušala rešiti. Zvonku je končno uspelo pregrizniti vrečko in iz nje je zlezel Martin. Z ostrimi kleščami je preščipnil ribiško mrežo in oba sta padla nazaj v morje.

Bila sta zelo utrujena, a vesela, da sta se rešila.

Od tistega dne sta bila dobra prijatelja.«

TEŽAVE NA MORJU

Timotej Urbančič in Jurij Rajher

»V morju je plaval kit. Plaval je po odprtem morju in užival v soncu, ko je naenkrat zaplaval v velik kup smeti, ki so plavale na vodi. Začel je kihati in kašljati in pri tem pojedel velik kup smeti.

Tako močno je kihal in kašljal, da so ga slišali potapljači na morskem dnu in prišli pogledat, kaj neki se dogaja s tem kitom. Videli so, da potrebuje pomoč, zato so poklicali veterinarja.

Veterinar se je pripeljal s hitrim čolnom in pri pregledu kita ugotovil, da je ta pojedel deset plastičnih vrečk, ki so bile krive za njegovo kihanje in kašljanje.

Veterinar je vzel dolgo vrv in svetilko in se spustil v kitov trebuh. Tam je pobral vse plastične vrečke in se po vrvi vrnil nazaj v kitova usta.

Kit je odprl svoja usta in rekel:« HVALA!«

Potem je še enkrat tako močno kihnil, da je veterinarja s čolnom vred kar po zraku odneslo do obale.

JUNAK RIBIČ

Mark Skledar

»Enkrat je bila ena želvica. Martina ji je bilo ime. Igrala se je s prijatelji v morju.

Nekega dne, ko se je zbudila in splavala na površje, da bi zajela svež zrak, se je znašla med smetmi, ki so plavale v morju.

Razmišljala je, kaj bi lahko naredila. Videla je prijateljico, ribico Mijo in skupaj sta prišli do rešitve. Zaplavali sta do bližnjega otoka. Tam sta za pomoč prosili starega ribiča, ki sta ga poznali, saj je vsak dan lovil ribe na morju.

Ribič jima je obljubil pomoč. S čolnom se je odpeljal do kupa smeti v morju in jih z ribiško mrežo vse polovil.

Ko se je želvica naslednjega jutra zbudila, je mislila, da je vse samo sanjala.

Ko je splavala na površje, je zagledala ribiča, ki ji je veselo pomahal. Vedela je, da ni sanjala, da je vse to bilo res.

Zaklicala je:«HVALA!«.

Otroci so ilustrirali lastne zgodbe in nastala so zanimiva likovna dela v različnih likovnih tehnikah, ki so jih izbrali otroci sami.

- IZDELAVA PRIPONK IZ PLASTIČNIH ZAMAŠKOV in ODPADNEGA KARTONA ter BRANJE ZGODBE V VERZIH – PRAVI JUNAK

Ob zaključku projekta smo v skupini prebrali še zgodbo pravega junaka Žana in se primerjali z njim. Otroci so ugotovili, da so mu precej podobni. Tudi sami so zrastle v male »eko face«, ki jim je mar za okolje in svet v katerem živimo.

Iz plastičnih zamaškov in ostankov kartona smo si izdelali priponke »PRAVI JUNAK/PRAVA JUNAKINJA«, ki so jih otroci s ponosom nesli domov.

• OTROCI SO POVEDALI:

Timotej:« Če hočeš pobirat smeti, potrebuješ rokavice ali prijemalko. Pobiranje smeti je pomembno zato, da ni okolje umazano in da smo zdravi.»

Sara:« Naučila sem se, da ne smemo smeti metati v svet, zato ker s tem onesnažujemo svet v katerem živimo. To ni dobro, ker lahko ljudje zbolimo in potem umremo. Zbolijo lahko tudi živali in rastline.»

Jurij:« Naučil sem se, da moramo smeti odlagati v koše; v različne koše, da lahko potem del smeti recikliramo in s tem zmanjšamo količino smeti.»

Ajda:« Naučila sem se, da so nekateri ljudje nemarni in da niso prijazni do narave, ker je veliko smeti naokoli. V vrtcu sem pobirala smeti in s tem sem rešila naravo. Ob tem sem se počutila zelo prijazno.»

Tjaša:« Pomembno je, da pobiramo smeti in da je treba čistiti naravo, zato, da ne bo umazana in da bodo lahko živalice dihale, pa tudi ljudje.»

Luka:« Najprej sem se v vrtcu naučil, da je pomembno pobiranje smeti, zato, da je narava čista in da smo vsi zdravi in da živali ne umrejo. To sem povedal tudi mami in atiji in zdaj tudi doma vsaki dan pobiramo smeti, da ne bo okolje umazano. Ko gremo na sprehod vzamemo s seboj palico za pobiranje in vrečko. Jaz pobiram smeti, mami pa nosi vrečko. Tudi atiji in mami je to všeč. »

Nejc:« Pobirali smo smeti, da okolje ne bo umazano. Veliko smeti smo pobrali na poti skozi gozd, kjer po navadi hodimo na sprehode. Našli smo plastenke, pločevinke, papir in vse smo davali v vrečke. Ko smo prišli do vrtca smo smeti razvrstili v ustrezne zabojnike. Čisto okolje je pomembno za naše zdravje, pa tudi za živali in rastline.»

Nika:« Pomembno je, da smeti damo v pravi koš, saj lahko veliko stvari ponovno uporabimo. Naučila sem se, da moramo vsako smet pobrati, da bo naša narava čista in da se bomo ljudje dobro počutili.»

